

Она юртинг-олтин бешигинг

ТОНГ ЮЛДУЗИ

Ўзбекистон болалари ва ўсмирларининг газетаси

Газета 1929 йил 1 августдан чиқа бошлаган

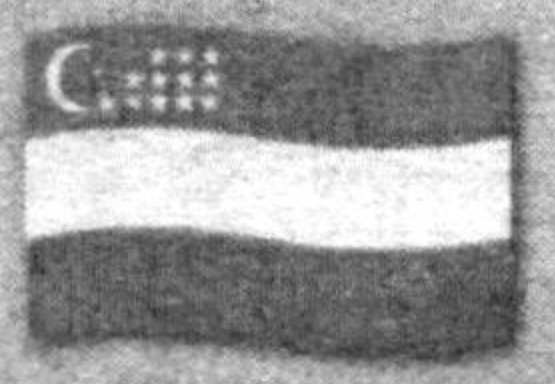
№ 30 (66259)
2000 йил 27 июль, пайшанба.

Сотувда эркин нархда

Мустақиллик

Тинчлик

ЮРТИМИЗЧИ ЖАҲОҶ ПАЧИДИ

Ўзбекистонимиз мустақил бўлгандан буён юртимиз дунёга юз очди, биз дунёни танидик. Ота-оналаримизнинг айтишларича улар биздек даврларида чет элларда ўқиш, чет эллик болалар билан мулоқотда

бўлишни, ҳатто ҳаёлларига ҳам келтиролмас эканлар. Ҳозир эса замон бутунлай ўзгарган. Чет эллик болалар билан худди яхши кўшнлардек «борди-келди» қилаверамиз.

Куни-кеча Республика ўқувчилар саройига бизлар билан танишиш, халқимизнинг миллий анъаналари, урф-одатларини ўрганиш мақсадида бир гуруҳ америкалик ўқувчилар ташриф буюришди. Улар бир неча гуруҳларга бўлиниб, тўғаракларда олиб борилаётган ишлар билан танишишди. «Тумор» гуруҳимиз аъзола-

ри ижросидаги Ватан ҳақидаги қўшиқларимиз уларга жуда манзур бўлибди. Шунингдек, халқимизнинг одоби ахлоқи, урфу одатлари, меҳмондўстлиги, миллий анъаналари-ю таомларига ҳамма-ҳаммаси маъқул бўлибди уларга.

Ахир ўзингиз бир ўйлаб кўринг-а. Мустамлака йилларида «қолоқ», «оми» деб ҳақоратланган халқимиз бугунга келиб дунё халқларини лол қолдир-са, бу не бахт? Шундай экан, биз ёшлар ҳам ота-боболаримиз билан фахрланишимиз, бугунги тинч, фаровон кунларимизнинг қадрига етиб яшашимиз лозим.

Саида ЖАББОРОВА,
Тошкент туманидаги
2-ўрта мактабнинг
9-синф ўқувчиси.

Эй, ўзимнинг далаларим,
Водийларим, дараларим,
Яқинлар-у олисларим,
Тарвузга кон полизларим.
Ризқ-рўзимга ошиёним,
Онажон - Ўзбекистоним!

АКАМ БИЛАН ФАХРЛАНАМАН

Дам олиш куни оиламиз аъзолари билан телевизор томоша қилиб ўтиргандик. Кутилмаганда «Умид» Бош муҳарририяти томонидан тайёрланган «Ватанимга хизмат қиламан» кўрсатувида акажоним Қодиров Ҳабибулла ва унинг дўстларини кўрсатиб қолишди. Хатирчи туманидаги 5-ўрта мактабимизнинг «Шунқорлар» гуруҳи аъзолари республика миқёсида ўтказилган «Ёш армиячилар» мусобақасида фахрли 1-ўринни эгаллашибди. Бу хушxabардан бошимиз кўкка етди, ойи-жоним ҳатто кўз ёши ҳам қилиб олдилар. Дам эса акамни маҳкам бағриларига босиб: «Баракалла шунқорим. Ватанимизга муносиб ўғлон бўлибсан», дедилар. Мен ҳам ич-ичимдан севиниб, шундай акам борлигидан фахрланиб кетдим.

Саида ҚОДИРОВА,
Навоий вилояти,
Хатирчи туманидаги
5-ўрта мактаб ўқувчиси.

Mening ismim Mironshoh. Bitta akam va bitta ukam bor. Ularning ismlari Shohjaxon va Sardor. Yana mening Nozima ismli singlim bor. Biz uch aka-uka bo'lganimiz uchunmi, bilmadim doim biron-bir narsa talashib urushib qolamiz. Dadam bilan oyim har doim bizni koyiydilar. Bir kuni bizni enam oldilariga chaqirib, ajoyib rivoyat so'zlab berdilar. Unda urushqoq uch aka-uka va bitta singillari bor ekan. Ularning singlisi bir kuni juda yomon kasal bo'lib qolibdi. Tabib tekshirib ko'rib: «og'ir kasallikka uchragan»,-debdi. Akalari:

«nima qilsak tuzaladi?»,-deb so'rashibdi. U: «Sizlar o'zaro urushmasdan, ahil bo'lsangiz, singlingiz albatta shifo topadi»,-debdi. Shundan keyin ular urishmaydigan bo'lishibdi. Singlisi esa tuzalibdi. Ular eng totuv va baxtli oila bo'lishibdi. Enam aytib bergan bu ruvoyni doimo yodda tutamiz. Biz ham hech urishmay qo'ydik.

Mironshoh RIZQULOV,
Toshkent viloyati, Beruniy nomli
46-maktabning 4-sinf o'quvchisi.

ЭНГ АРДОҚЛИ БАЙРАМ

Бобожоним 80 ёшни қоралаб қолдилар. Шундай бўлса-да бардам, бақувватлар. Бир этак набиралари даврасида ўтиришни, ҳикоя-ю ривоятлар сўзлаб беришни хуш кўрадилар. Айниқса, қийинчиликда ўтган болалик йиллари, 33-йиллардаги очарчилик қанчадан-қанча одамларнинг ёстигини қуритгани, қатагон йилларининг қурбонлари, Ватанимиз мустақиллигини кўролмай армонда кетган юртдошлари ҳақида ҳикоя қилганларида ҳар гал кўзларида ёш ҳалқаланади...

Акам Сардорбек Жаҳон тиллари Университетида ўқийдилар. Мен ҳам ўтган йили иқтисодиёт коллежига ўқишга кирдим. Биз - набираларининг ҳар бир ютуғидан, ҳатто жажжи хиянларимнинг олган «5» баҳоларидан ҳам бобомнинг бошлари кўкка етади. «Буларнинг бари истиқболимизнинг шарофатидан» деб қўядилар мамнуният билан. Шундан бўлса керак, мустақиллик байрамини жуда қадрлайдилар. Ҳар йили бизларни етаклаб сайлаб олиб чиқадилар.

Мустақиллигимизнинг 9 йиллиги байрамига ҳам санокли кунлар қолди. Бу гал бобом бизларни «Шаҳидлар хиёбони»га олиб бориш ниятидалар.

Камола КАМОЛОВА,
Иқтисодиёт коллежи талабаси.

Зирапча

БОҒИМИЗ БАРҚ УРСИН

Наманганимизни гуллар шаҳри дейишади. Бунинг боиси бор албатта. Вилоятимизнинг ёшу қариси гулларни жуда севамир. Зеро, гўзалликка шайдо қалб эгалари ёвузликка қўл урмайди.

Туманимизда биз учун янги мактаб биноси қурилаётган. Дўстларимиз Жавлон ва Азимжонларнинг боболари боғбонлик қиладилар. Улар бизга олма, ўрик, гилос каби 25 туп дарахт кўчатларини бердилар. Биз эса бу дарахтларни яхши ниятлар билан янги мактабимиз ҳовлисида келтириб эдик. Аммо, ўтган йили қуриб битказилиши лозим бўлган мактабимиз қурилишида ҳеч қандай силжиш сезилмаяпти. Туманимизда биринчи бўлиб ташкил қилинган ихтисослашган мактабимиз 2-мактаб биносида жойлашган. На спорт зали, на бир байрамлар ўтказиладиган зали бор.

Қадрли «Тонг юлдузи». Ушбу мактабимизни ўз саҳифаларингизда эълон қилсанг. Уни ўқиб, мутасадди амакиларимиз ҳаракатга тушиб қолишса-ю охириги таъмирлаш ишлари қолган мактабимиз биноси янги ўқув йилида бизларни ўз бағрига олса...

Наманган,
59-ихтисослашган мактабнинг
6-синф ўқувчилари номидан
Нуридийда ҲОСИЛОВА.

Болажонларнинг ёзги таътилининг кўпи кетиб ози қоляпти. Хўш, уларнинг дам олиши кўнгилдагидеми? Болалар учун барча шарт-шароит яратилаяптими? Айни кунларда улар нима ишлар билан банд? Ушбу саволларимизга жойлардаги масъул кишилар ва мактаб ўқувчиларидан жавоб олишга ҳаракат қилдик.

Азизлар, ўқинг, фикр юритинг ва албатта бизга мактуб йўлланг.

Иноят ШАРОПОВ — Қашқадарё вилояти, Оқсоқоллар кенгаши ва “Маҳалла” жамғармаси раиси:

Маълумки, ёзги таътил мобайнида болалар асосан маҳалланинг кўз олдида бўлади. Вилоятимизда ўқувчиларни бу даврда кўчада қаровсиз қолишларини олдини олиш мақсадида бир қатор ишлар амалга ошириляпти. Касаба уюшмалари вилоят кенгаши, Оқсоқоллар кенгаши, “Маҳалла” жамғармасининг “Соғлом авлод” давлат дастурини амалга ошириш бўйича ҳамкорлиги асосида кўп болали, кам таъминланган оила фарзандлари биринчи навбатда корхона, хўжаликлар ҳисобидан беопул оромгоҳларда дам олишляпти. Касаба уюшмалари вилоят кенгаши томонидан тўрт мавсумда соғломлаштириш оромгоҳлари ташкилланган. Унда 28 минг болажонларимиз дам оляпти.

Уйда дам олаётган 11 ёшдан 14 ёшгача бўлган болалар ўртасида эса футбол мусобақалари қизгин давом этмоқда. Шаҳар, туманлардаги соғломлаштириш марказлари, спорт майдончалари болалар билан гавжум. Бу жойларда нафақат футбол, балки спортнинг бошқа турлари бўйича маҳаллалараро, туманлараро мусобақалар уюштириляпти.

Жонмурод ЖИЛОВОВ — Қашқадарё вилояти, Халқ таълими бошқармаси бошлигининг ўринбосари:

Ёзги соғломлаштириш ишлари 27 та шаҳардан ташқари

оромгоҳларда олиб бориляпти. Оромгоҳ тарбиячилари малака ошириш институти ва методика хоналари орқали махсус тайёргарликдан ўтказилганлар.

Айни кунларда мактабдан ташқари муассасаларнинг тўғарақлари оромгоҳларда иш олиб борапти. У ерда иқтидорли болалар билан алоҳида шугулланилади. Жумладан, Шаҳрисабз туманидаги Охунбобоев номли оромгоҳда аэрокосмик йўналиши бўйича,

Беруний номли оромгоҳда эса ЭХМ ва техник моделлаштириш бўйича иш олиб бориляпти. Болалар ўз қизиқишларига кўра ушбу оромгоҳларда дам оладилар ва ихтирочилик ишлари билан шугулланиладилар. Бу эса оромгоҳларда жонли муҳит бўлишига замин яратяпти. Бир вақтнинг ўзида спорт ва бадий йўналишда мусобақалар уюштириляпти.

Адилбай ЕРЕМБЕТОВ — Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазирининг муовини:

Қорақалпоғистон Республикаси бўйича 2000 йил ёз мавсумида ўн бир мингдан кўпроқ болалар оромгоҳларда дам олиши мўлжалланган эди. Ҳозирги кунгача вилоятда ўттиз учта болалар оромгоҳи ташкил этилган бўлиб, унда биринчи ва иккинчи мавсумда етмиш фоиз болажонлар дам олиб қайтишди. Шунингдек, айрим мактаблар қошида кундузги дам олиш оромгоҳи ташкил этилган. Унда 1095 нафар ўқувчи дам оляпти.

Шу билан бирга Республикаимиздаги уч мингдан кўпроқ болажонларимиз Тошкент ва Тошкент вилоятларидаги соғломлаштириш оромгоҳларида дам олишди ва олишляпти.

Содиқжон ШЕРАЛИЕВ — Фарғона вилояти, Данғара туманидаги Халқ таълими бўлими, оромгоҳлар услубчиси:

Туманимизда доимий иккита оромгоҳ, мактаб қошида эса тўртта оромгоҳ ташкил этилган. Доимий оромгоҳимизнинг бири Наманган вилояти, Поп туманидаги Чодак қишлоғининг

адириларида жойлашган. Бу ерга бир келган бола албатта қайта келгиси келади. Шунинг учунми, 280 ўринли оромгоҳимиз 310 нафар ўқувчидан ошиб кетади. Чодакда ўқувчилар тўрт мавсумда дам оладилар.

Иккинчи оромгоҳимиз Данғара туманидаги Кум қишлоғида жойлашган. 120 ўринга мўлжалланган оромгоҳда 125 нафар ўқувчилар дам оляптилар. Бу оромгоҳларимизда дўстлик, урф-одат, китоб ва экологияга бағишланган тадбирлар, суҳбатлар ўтказиляпти. Оромгоҳдаги ишларимиздан ўзимиз мамнунмиз.

Ўз фарзандим икки ойдан бери Чодакдаги оромгоҳдан уйга қайтгиси келмаяпти, — дея қўшимча қилдилар Данғара тумани Халқ таълими бўлими мудираси Набия опа Рўзиматова. — У ердаги шарт-шароит нафақат болажонларимизга, балки ота-оналаримизга ҳам маъқул бўляпти. Бу гапни барча оромгоҳларимиз ҳақида қўрқмай айтишимиз мумкин, — дедилар опа.

ЎЙИНЛАРДАГИ ЎЙЛАР

Айни кунларда мен Паркент туманидаги “Заркент” оромгоҳида дам оляпман. Оромгоҳда биринчи бўлишим. Менга жуда ёқиб қолди. Ҳар йили акаларим “Мовий қоялар” оромгоҳида дам олишар эди. Шунда мен “Қанийди, оромгоҳда дам олсам”, дердим.

Олдиниға биров чўчидим. Ахир, ота-онамдан сира йироқ бўлмаганман-да. Бироқ, бу ердаги меҳрибон тарбиячилар, етакчилар бошчилигидаги қизиқарли ўйин-

лар, беллашувлар менинг хавотиримга нуқта қўйди. Гуруҳдошларим билан ўйнаган қувноқ ўйинлар мени ўйлантириб қўйди. Кўплаб қизик, баҳсли ўйинларни ўрганиб олдим. Энди маҳалламга борганда қўшни дугоналарим билан мазза қилиб ўйнайдиган бўлдим.

Наргиза ЖАЛИЛОВА,
Собир Раҳимов туманидаги
249-мактабнинг 7-синф ўқувчиси.

ОРОМГОҲ ЯХШИ, ОЙИМНИНГ УЙИ УНДАН ЯХШИ

Ўтган йили “Алоқачи” оромгоҳида дам олган эдим. Тўғриси айтсам, мавсум охиригача қолишни хоҳламаганман. Уйга ҳам кетгим келган-да.

Бу йил эса ойижонимнинг уйларида дам оляпман. Таътил бошланишидан олдин иккита кўзичоқ олиб бердилар. Уларга ўзим қарапман. Бундан ташқари ўттиздан ошдиқ товукларимиз бор. Сира зерикмаяпман.

Оромгоҳда дам олиш яхшику-я, бироқ ойижонимнинг бағрида бўлиш ундан яхши-да.

Алишер АБДУЛЛАЖОНОВ,
Тошкент шаҳар,
Ҳамза туманидаги
206-мактабнинг
3-синф ўқувчиси.

ТАЪТИЛ БАРИБИР ЗҲР-ДА

Таътилни ҳар бир ўқувчи хурсандчилик билан кутиб олади. Шулар қатори мен ҳам.

Яқинда Учқора жамоа хўжалигида жойлашган Пўлкан шоир номли оромгоҳда дам олдим. Оромгоҳ менга жуда ёқди. Биз учун барча шароитлар яратилган экан. Кўплаб ўйинлар ўйнадик, мусобақалар уюштирдик.

Илоҳи бўлганида эди ҳар мавсумда ёз бўйи оромгоҳда қолардим. Бироқ, мен оилада бош фарзандман. Онамнинг ҳам уй юмушларига ёрдамлашим зарур. Укаларимга қарашим керак. Бу ҳам менга завқ беради. Бўш бўлган вақтимизда дадам бизга немис тилини ўргатадилар. Ўзлари мен ўқийдиган мактабда немис тилидан дарс берадилар. Шу кунларда бу тилни унча-мунча ўзлаштириб олганман. Бунинг учун дадажонимга раҳмат.

Гулуҳ ЙЎЛДОШЕВА,
Навоий вилояти, Хатирчи
туманидаги Мусо Жалил
номли 54-мактаб ўқувчиси.

ИНГЛИЗ ТИЛИНИ БИЛАСИЗМИ?

— Мен яқинда Зоминдаги оромгоҳда дам олдим. У ерга танлов асосида ўқувчилар қабул қилинади. Чунки оромгоҳда америкалик ўқитувчилар ҳам бор-да, — дейди Жиззах Давлат Педагогика институти қошидаги иқтидорли болалар лицейининг 10-синф ўқувчиси Дилфуза РАЖАБОВА. — Танлов икки этапдан иборат бўлди. Биринчиси ёзма, яъни инглиз тили грамматикаси бўйича. Иккинчиси эса оғзаки, сўзлашув бўлди. Масалан менга “Спортлото”дан катта ютуқ чиқса нима харид қилган бўлардингиз?” деган савол беришди. Мен эса инглиз тилида “Албатта китоб ва яна китоб”, деб жавоб бердим.

Шу кун 400 нафар ўқувчи ўз билимини синовдан ўтказди. Улардан 160 нафари оромгоҳга йўланма олдилар. Улар орасида мен ҳам борлигим кучимга куч, гайратимга гайрат қўшди.

Дарвоқе, бизнинг мактабда немис тили ўргатилади. Мен инглиз тилини ўзим мустақил қизиқиб ўргандим. Вилоятимиздаги “Хорижий тилларни ўрганиш маркази”-

нинг инглиз тили бўлимини аъло даражада тамомладим. “АКСЕЛС” жамғармаси танловларида уч бор қатнашиб яхши натижаларга эришдим. Яқинда Жиззахдаги “Сангзор” нашриёти томонидан “Шарқнинг сўнмас юлдузлари” деб номланган таржима мажмуам чоп этилди. Унда буюк сиймолар, алломалар — ал-Мотуридий, Нақшбандий, Яссавий, Навоий, Улуғбек, Бобур ҳамда шоира Увайсий, Нодираларнинг ҳаёти, ижоди, ёзган асарлари ҳақидаги муҳим маълумотларни инглиз тилига ўтирдим. Бундан ташқари замондошимиз Абдулла Орипов ҳақидаги таржима битикларим ҳам ўрин олган. Бу ишимдан ўзим жуда қувондим. Мақсадим, инглиз дўстларим бизнинг юрт ҳақида биров бўлса-да, маълумотга эга бўлсалар. Ва икки буюк юрт орасидаги дўстлик ришталари янада боғланса, дейман.

Саҳифани
Феруза ОДИЛОВА
тайёрлади.

АМАЛДАГИ ҒАМХЎРЛИК

«Оила ғамхўрлигидан вақтинча ёки доимий маҳрум бўлган, ўз манфаатлари йўлида бундай ғамхўрликда қола олмайди-ган бола давлат томонидан кўрсатиладиган алоҳида ҳимоя ва ёрдам олиш ҳуқуқига эгадир».

Бола ҳуқуқлари тўғрисида конвенция, 20-модда.

Ҳар куни хизматга кета туриб, кўп қаватли уйларнинг орасидан анчагина пиёда юриб ўтаман. Йўл-йўлакай 5-6 нафар ўғил-қизга кўзим тушади. Турли миллатга мансуб, кийим-бошлари ҳам бир ҳолатда бўлган бу болалар ҳеч бир мақсадсиз кўча чангитиб юришар, ўтган-кетганга сўз қотишар, ўзаро жанжаллашиб, бир-бирларини уриб-сўкишарди. Лекин кейинги пайтларда нимагадир болаларнинг хулқ-атвори ўзгариб қолгандек эди. Қайсидир шошадиган, алланамалар ҳақида баҳслашадиган, юз-кўлларини ювиб, сочларини тараб юрадиган бўлиб қолишганди.

Бир куни қизиқиб, ўзларига сездирмай кетларидан бордим. Пештоқига «Ўзбекистон болалар жамғармаси» деб ёзиб қўйилган бинога кириб, салқин, шинамгина хонада уларни қарши олган тарбиячи опаларига бирма-бир салом беришди. Кимдир кўлига рангли қалам, бўёқ олиб қоғозга мук тушса, яна бирлари компьютер ёнига ўтириб, турли ўйинлар ўйнашга киришиб кетишди. Берилиб, бир нималар ёзиб ўтирган болакайдан:

- Нима қилаяпсан? - деб сўрадим қизиқиб.

- Кўрмайсизми, шеър ёзаяман..

- Ҳа, бу бизнинг шоир болаамиз Баҳодир, - дея суҳбатимизга қўшилди оила ва соғлом-

лаштириш бўлими мудири Муҳаббат опа Ибодова. - Бу болаларни бир ерга жамлашнинг ўзи бўлмаган. Кўпчилиги ота-онасиз болалар, айримлари меҳрибонлик уйларида қочиб кетишган. Ораларида ота-онасининг ичкилик ичиб, жанжал чиқараверишларидан безор бўлиб, уйларида бош олиб чиқиб кетганлари ҳам бор. Дастлаб бизларни тутиб беришади, деган ҳадикда, у ер - бу ердан обдон кузатишди. Улар учун махсус хоналар ажратдик, сайлгоҳлар, киноларга олиб бордик. Мақсадимизни англагач, ўртоқларини ҳам етаклаб кела бошлашди. Янги келган ҳар бир бола шифокор кўригидан ўтказилиб, саломатликлари назорат қилиб турилади.

БАҲА-БАҲОДИР, ЖАҲА-ЖАҲОНГИР ЭКАН

Сулаймон исмли болани Суля, Александрни - Алек деб, қисқаси, ҳеч бирларининг исмларини тўлиқ айтишмас, сал нарасага уришиб қолишар, ён-атрофдагиларга эса умуман эътибор беришмасди. Дастлаб, уларнинг ҳар бирлари билан алоҳида-алоҳида суҳбатлашдик. Кейинчалик эса «Исминг-чиройинг», «Аввало ўз қадрингни бил, шундагина ўзгаларнинг қадрига етасан» каби мавзуларда баҳсли мунозаралар уюштирдик. Ораларида ҳарф танитайдиганлари ҳам бор экан. Улар ҳозир ўқишни, ёзишни, ҳатто, Буюк Британия элчихонаси ходимлари томонидан тақдим этилган компьютерда ишлашни ҳам ўрганиб олишган. Бундан ташқари катта ёшдаги ўғил-қизларни этикдўзлик, сартарошлик касбларига ўргатилляпти. Хунарли бўлган 18 нафар бо-

ланинг меҳнат биржалари орқали ишга жойлаштишларига кўмаклашдик. Икки бола ўз ихтиёри билан Чирчиқдаги меҳрибонлик уйига қайтиб кетишди. Ўз оилалари бағрига қайтганлари ҳам оз эмас.

Муҳаббат опа билан бўлган суҳбатимиз давомида қариндошлари кўлида тарбияланаётган болаларга моддий ёрдам кўрсатишаётган, уларни соғломлаштириш, ўқиш, ишга жойлаш ишларида кўмаклашаётганликлари зарур ҳолларда ҳуқуқий ҳимоя қилаётганликлари, шунингдек, юрак хасталиги билан оғриган 5 нафар болани Арманистондаги Норг-Мараж тиббий марказида хайрия асосида операция қилдиришгани ҳақида ҳам билиб олдик.

Юртбошимизнинг «Савоб ишни ҳар ким, ҳар куни қилиши керак» деган ибораларини ўзларига дастурул амал билган жамғарма аъзолари бу каби савобли ишларни бировларга кўз-кўзлаш учун қилишмайди. Бу уларнинг одатий юмушларига айланиб қолган. «Соғлом авлод йили»да ундай қилиш керак, бундай қилиш керак» дея қуруқ оғиз кўпиртирмай, келажакимиз эгалари бўлмиш ёш авлодга амалда ғамхўрлик қилишни нафақат вазифалари, балки виждон амри деб биладилар улар.

Феруза ЖАЛИЛОВА

Мен тадбиркор бўлсам, маиший ва коммунал хизмат кўрсатувчи корхона очаман. Чунки бизнинг шаҳримизда, ҳатто туманимизда халқ ҳўжалигининг айнан шу соҳаси жуда суст ривожланган. Демак, мен корхона очсам, менга рақобатдош корхона бўлмайди. Бу эса муваффақиятнинг бир асосидир. Корхонамнинг мақсади шаҳримизнинг экологик ҳолатини яхшилаш ва аҳолига соғлом турмуш тарзини яратиш - га ёрдам беришдир.

Мен ўз фаолиятимни бошлаш

«Бизнес» жамғармасидан йилига 12 фоиз устама билан 2 миллион сўм қарз оламан. Ўзимда эса 1 миллион маблағ бор. Шундай қилиб 3 миллион сўм билан фаолиятимни бошлайман. Бу маблағга иккита трактор прицепи билан сотиб оламан. Ҳар йигирма хонадонга биттадан ахлат яшигини сотиб оламан. Бу махсус яшик бўлиб, икки қисмдан иборат бўлади. Бир бўлагига ахлат ташланса, иккинчи бўлагига полиэтилен ва шиша идишлари чиқиндилари ташланади. Уларни қайта ишлаш мумкин-да. Мен яшайдиган Қорасув шаҳрида 4 мингта хонадон бор. Демак, мен

ишимни бошлаш учун қуйидагича ҳаражатлар бўлади.

1. Иккита трактор учун 2 миллион сўм
2. 200 та махсус яшик учун 800 минг сўм
3. Бошқа ҳаражатлар учун 200 минг сўм

Жами: 3 миллион сўм.

Ишимни бошлашда 12 кишини ишга қабул қиламан. Бу эса ишсиз қолган 12 та одамни иш билан таъминлаганимни билдиради.

Мен мўлжаллаган иш режам қуйидагича:

1. Ҳар бир хонадондан ахлатни тозалаш учун ойлик бадал 100 деб белгиласам, 4 минг хонадондан 400 минг сўм бўлади.
2. Полиэтилен ва шиша қолдиқларининг 400 килограммини 10 сўмдан сотсам, 4000 сўм бўлади.

3. Иккита тракторимни 4 минг сўмдан ижа -

рага берсам, 8000 сўм бўлади.

Бир ойда мен 412000 сўм даромад оламан, бир йилда 4944000 сўм бўлади. Солиқ ва бошқа ҳаражатлардан ташқари уч йилда қаримдан қўтилиб, 2023362 сўм соф фойда олар эканман. Мен бу пулга янги трактор сотиб оламан, яшиқларни таъмирлаш ишларига сарфлайман, офис кураман. Кейинги йилларда фаолиятимни кенгайтириб иш ўринлари очувчи бирон бир корхона кураман. Токи Республикага, кейинчалик жаҳонга машҳур бўладиган корхонага айлантираман.

Зиёда ҲАКИМОВА,
Андижон вилояти,
Қорасув шаҳридаги 19-лицейнинг
8-синф ўқувчиси.

Тадбиркорнинг асосий фаолияти ишлаб чиқариш, асосан деҳқончилик ва чорвачиликка ихтисослашган бўлиб, ушбу тақдим этаётган лойиҳам чорвачиликни ривожлантириш, яъни гўшт ва сут маҳсулотларини кўпайтириб, шаҳар аҳолисининг гўшт ва сут маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини қондиришга қаратилган. Лойиҳамни амалга ошириш учун 1 150 000 сўм миқдорда маблағ зарур бўлиб, қорамоллар, яъни соғин ситирлар ва наслик ҳўкизлар сотиб олиш учун кредит олинади. Кредит олгандан сўнг битта молбоқар, битта сут соғувчи ва битта қоровул ишчи ўринлари яратилади. Бир йил мобайнида қуйидагича ҳаражатлар бўлади.

1. Ем-ҳашак - 468660 сўм.
2. Иш ҳақи - 272160 сўм.
3. Ижтимоий суғурта ва бошқа ажратмалар - 77760 сўм.
4. Амортизация - 21000 сўм.
5. Электр энергияси - 5000 сўм.
6. Бошқа ҳаражатлар - 10000 сўм.

Жами - 854580 сўм.

Гўшт, сут, тери маҳсулотларини сотиб, бир йилда 134500 сўм даромад олиш мумкин.

Гулноза РАЖАБОВА,
Қашқадарё вилояти,
Қарши шаҳри, 35-мактаб ўқувчиси.

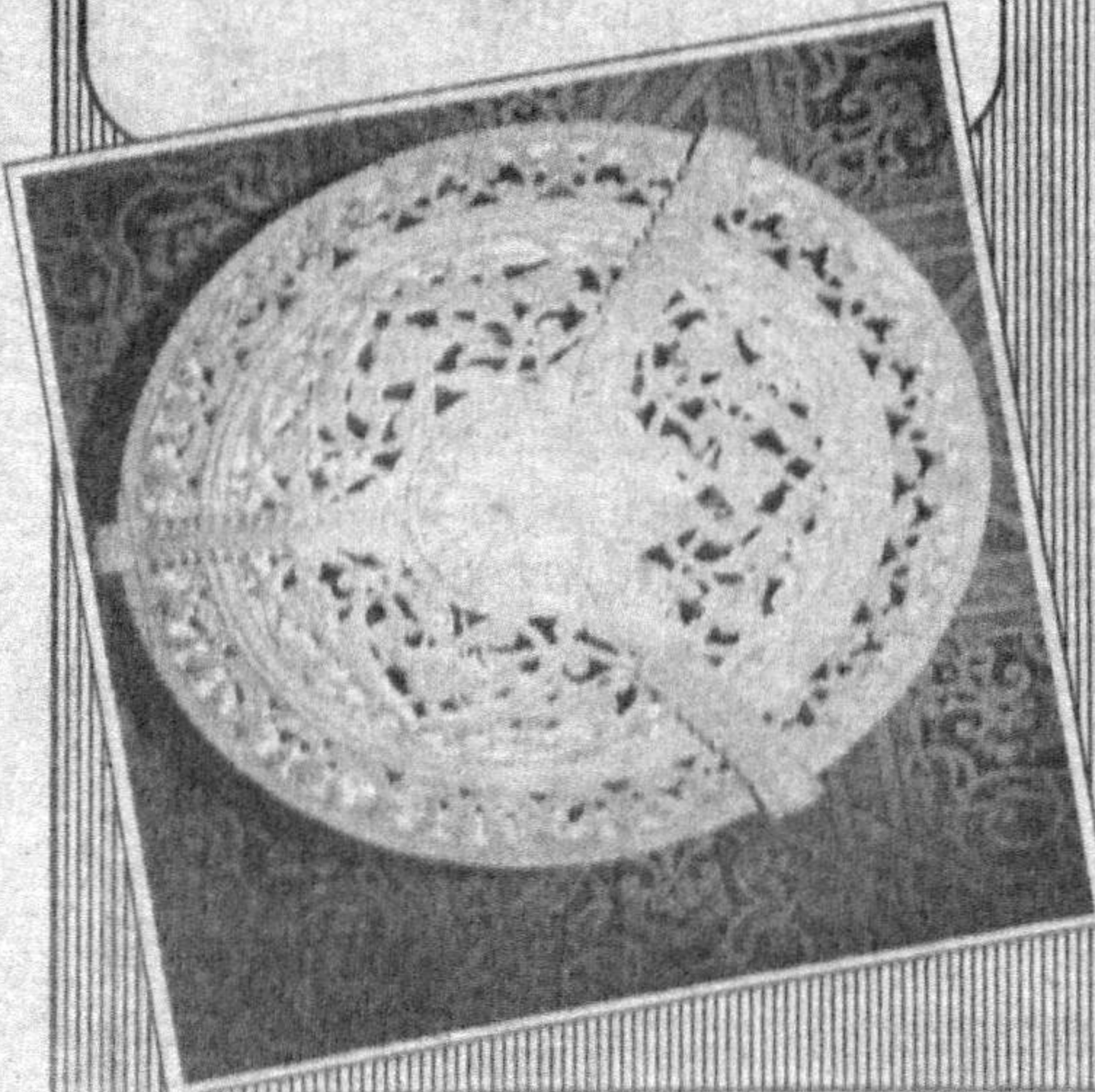
Асрол МУХТОРОВ,
Ўзбекистон халқ устаси

ШОГИРДЛАРГА ЙЎЛЛАНМА

Алишер Навоийнинг замондоши, олим, мударрис, Хусайн Боис Кошифий ҳунармандлар одоби ҳақида бундай дейди:

«Сендан ҳунармандлар ўрта-сида нечта одоб қоидаси бор, деб сўрасалар, саккизта деб жавоб бер:

1. Ўз ҳунарини ифлос ва шубҳали даромадлардан асрайдилар.
2. Ҳунарни бойлик орттириш манбайи деб эмас, балки, ҳаётда муносиб ўрин эгаллаш мақсадида ўрганадилар.
3. Ўз ишининг усталарига доимо ҳурмат ва эҳтиромда бўладилар.
4. Нопок йўллар орқали бойлик тўпловчилар билан алоқа қилмайдилар.
5. Ишда камчиликка йўл қўймайдилар ва танлаган касбларига бефарқ бўлмайдилар.
6. Маҳсулотнинг асл баҳосини билмаганлар билан тўғри муомалада бўладилар.
7. Агар олди-берди тарзи билан боғлиқ бўлса кам бермаслик ва кўп ҳақ олмасликка интиладилар.
8. Агар иш ҳисобчи билан битадиган бўлса, ўз ҳиссасини жамият ҳиссасидан юқори қўймаслик керак. Чунки юрт фаровонлиги худди ана шу жамият жамғармаси туфайли юзага келади».

УСТОЗ ЯШАЙДИГАН МАҲАЛЛА

Устоз-отангдан улугдир. «Буюк мутафаккир шоир Алишер Навоий Абдурахмон Жомий яшайдиган маҳаллага яқин келганда отдан тушиб, устоzi яшайдиган маҳалла аҳли билан қуюқ саломлашиб, хол-аҳвол сўраб, отига минмай Жомий уйигача пиёда борар эди. Шунда бир темирчи ундан бун сўрабди: «Нечук устоз уйига етмай туриб, отдан тушиб оласиз? Ахир сиз вазир аъзамсиз-ку! Сизга бундоқ юриш ярашмас», дебди. Алишер Навоий жилмайиб туриб, «Йўқ биродар, мен устозим Абдурахмон Жомий яшайдиган маҳаллага келдим. Демак, бу ерда яшовчи ҳар бир фуқаро устозимнинг тобуткашлари ҳисобланади. Шундоқ бўлгач, нечун мен улар олдида ҳурматсизлик қилишим керак. Устозимни қандоқ авайлаб-эъзозласам, сизларни ҳам шундоқ кўргумдир», деб жавоб берибди.

Устозларга ташаккур

УЛУҒ НОМ

Ўтмишда тотувгина яшаб юрган эр-хотин бор экан. Эрнинг касби ҳаммоллик экан. Ҳаммолнинг хотини бир маъракага борса, ҳеч ким уни давранинг тўрига таклиф этмабди. Лекин шу даврада устанинг хотинини эъзозлаб тўрга ўтказибдилар. Ҳаммолнинг хотини уйга келиб

эрига: «Қанақа касбдан қатъий назар, Уста бўласиз!»-деб талаб этибди. Ҳаммолнинг ахтари жўраси бор экан, ўшанинг касбини ўрганишга мажбур бўлибди. Ахта қилгани учун у одамлардан бир танга олса, қўлини ювмоққа кетадиган совун пулига уч танга

бераркан. Бу фойда келтирмайдиган касбни ташлай деса, хотини рози бўлмасмиш. Сабаби, хотини қай маракага борса, уни эъзозлашиб, уйнинг тўрига ўтказар эканлар. Бобом ушбу ривоятни хулосалаб: «Кўринг ўғлим, Уста деган ном қанчалар улуг!» дердилар.

Устоз шогирдига қийинчиликлар билан санъат сирларини ўргатдими, санъат оламига олиб кирдимиз, унинг шогирд чуқур ҳурмат қилмоғи ҳам фарз, ҳам шартдир. Бу ҳақда буюк мутафаккир Алишер Навоий шундай деган эди:

Ҳақ йўлида ким сенга бир ҳарф ўргатмиш ранж ила,
Ҳаққини адо айламоқ машҳур эрур минг ганж ила.

Шогирд устозни ҳурмат қилиши ва унинг меҳнатини қадрига етмоғи керак.

Бир ҳакимга:

«Нима учун сиз устозингизни отангиздан кўра ҳурмат қиласиз?»-деб сўрашди.

У бундай жавоб берди:

«Отам дунёга келишимга сабабчи бўлган бўлса, устозим ҳаётим борича яхши яшашимга сабабчи бўлди.

Шогирд ҳунарнинг илк сабоқларини, сир-асрорларини машаққат билан ўрганар экан, устозининг меҳнатини қадрига етмоғи, ҳамда устоз бошлаган ишларини анъана тариқасида давом эттирмоғи лозим.

Ҳар бир шогирд ҳунар ўрганиш билан бирга ота-онасини, устозини ҳурматини жойига қўйиб, ҳурмат қилиши обрўсига қўшилади ва кам бўлмайди. Баъзида шогирдлар ҳунарни пухта ўрганиб олдим, деб кеккайиб

ёки устозлар билан маслаҳатлашмасдан, ўзлари хон, кўланкаси майдон бўлиб кўп пул топишга тушиб кетадилар. Кейинчалик улар сифатсиз ишлар қилиб, ўз одамгарчиликларини йўқотиб,

қоқилиб, ушаймон ейдилар. Шу ҳақида менинг устозим уста Маҳмуд Усмон ўзининг «Санъатим-саодатим» деган китобида шундай дейди: «... Мен кўлидан иш келадиган чапдаст шогирдларимни танлаб, оқ фотиҳа бериб, алоҳида гуруҳ қилиб чиқардим. Улар катта-катта масъулиятли буюртмаларни бажариб келмоқдалар. Билмаганларни сўрашади, ёрдам қўлини чўзаман. Ҳар қалай баҳамжиҳатлик яхши. Мутахассислар Республикамиздаги ганч ўймакорлиги ишлари айрим жойларда палапартиш, уқувсизлик билан бажарилаётганлигига тўғри эътироз билдиришмоқда. Бунга тамоман қўшиламан. Сабаби, жойларда пул дарди кабоб, қўл бола усталар кўпайиб бормоқда. Ганчкорликдан чалакам чатти хабардор бўлган «усталар» ўзларича «бригада» тузиб, буюртмалар олишмоқда. Мўмай даромадни тезроқ ундириш учун ишни гўлайсин-дўлайсин қилиб ўзларича «дўндириб» бажаришмоқда. Бундай уста кўрмаган шогирдлар ганчкорликнинг му-

раккаб қонун-қоидасини билмаганликлари туфайли ҳар мақомга йўргалаб санъатни қадрсизлантирмоқдалар».

Устоз касб ўрганишга келган ёшни ўз ўғли қаторида кўриши, шогирд эса устозини ўз отаси ўрнида кўриши керак. Чунки халқимиз «Устоз - отангдан улугдир» деб бежиз айтмаганлар.

Донишмандларимиздан Фахриддин Расул ўзининг «Ахлоқнома» рисоласида устоз ҳақида шундай дейди: «Устозни ранжитмоқ ота-онани ранжитмоқдек зўр гуноҳ. Туққан, едирган, кийдирган ҳамда вояга етказган ота-она моддий ота-онадир, ўқитган, ҳунар ўргатган, фан-ҳунар чўққиларига етаклаб, кўп заҳматлар оқибатида сенинг камол топишингга сабабчи бўлган устозлар маънавий ота-оналардир. Илм, касб ўрганиш халқ иборасида игна билан қудуқ қазिश каби дир. Бу йўлда сенга раҳнамо бўлган устозларнинг олдида умр бўйи қарздорсан»...

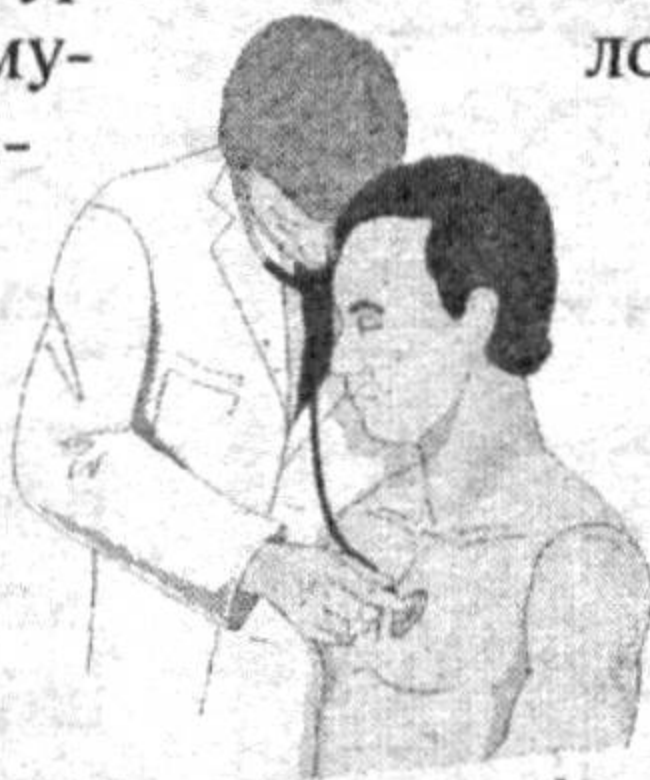
(Давоми бор).

БИР ШИНГИЛ БОҒДАН БИР ШИНГИЛ ТОҒДАН

СОХТА ЮРАК

Америкалик олимлар дунёда биринчи марта титан юрак ўрнатишга муваффақ бўдилар. Оғирлиги 900 грамм, катталиги эса олмадек келадиган бу юрак, юрак хасталиги билан касалланган минглаб одамларнинг дардига даво бўлиши мумкин экан. Германия хирург шундай электромоторли юракни одамларда ҳам ўрнатмоқчи. Уни Европанинг энг катта кардиоцентри бўлган Бад Ойнхаузендаги кардиология ва диабетлар марказининг директори, профессор Райнер Кёрфер бажаради.

1998 йил Кёрфер ва унинг ҳамкасблари 5400 та юрак операциясини қилдилар. Улардан 4200 та юрак ўрнатиш даври очик ҳолда бажарилди. Бу ҳақда Кёрфер шундай мулоҳаза қилмоқда: «Айнан мана шу катта амалининг эътиборини германи-лий кашфиёт америкалик-каратишга муваффақ бўлди. ялик кардиологларга тажрибадан ўтказилиши Сохта юрак ҳали кўп бора фақатгина бузоқчаларда тек- шарт, чунки кашфиёт Беш йилга мўлжалланган шириб кўрилди», холос. тез орада одамларнинг ҳаёти титанли насос туфайли ҳам сақланиб қолиниши- Кёрфернинг ишончи комил.

МАЙМУНХОНАДА

Лейпцигда одамсифат маймунлар қафасининг фундаменти қуйилган. Германиянинг машҳурлиги бўйича 3-ўринда турувчи ҳайвонот боғида энди 60 та одамсифат маймунларнинг 4 хилидан кўпайтириш мумкин. 27 млн. марка турувчи маймунхонани курган Макс Планк ташкилоти ҳозирги кунда гиббон, орангутанг, шимпонзе ва гориллаларнинг маиший турмушини ўрганиш ниятида илмий дастурлар ишлаб чиқмоқда. Маймунхонада маймунларнинг ҳаёт тарзи шаклланади. Эволюцион антропология институти ҳайвонот боғида 15 та илмий ҳамкасблари ва уларнинг ассисентлари учун филлиал очмоқда.

ГАМЛЕТ ЭРКАК КИШИ БЎЛИШИ ШАРТМИ, ЁКИ?..

Ҳар қалай. Петер Цадекнинг маҳсулотиди Дания қирлини Ангела Винклер ижро этмоқда. -Мен эркак киши бўлиб эмас, ўз ота-онамнинг фарзанди бўлиб ўйнамоқдаман, дейди ўз навбатида актриса А. Винклер. -Шунга қарамай, трагедия марказида ҳар доимгидек эски, лекин доим актуал саволлар туғилмоқда. Улардан бири: «зўрлик барқарор топдими?» саволидир.

Пьесса ҳақида шундай дейилган: Страсбургда уни машқ қилдик, Венада намойиш этилди, Цюрих, Париж, Эдинбург, Берлин ва Гамбургда уни томоша қилиш мумкин...

Шаҳноза ЖЎРАЕВА
немис тилидан таржима қилди.
Ўзбекистон Миллий Университетининг талабаси

ИЛОН МАЛИКА

Биз илонларнинг бир неча хилларини биламиз. Уларнинг қаерларда бўлишлари, қандай яшашлари ҳақида озми кўпми маълумотларга эгамиз. Баъзи бир илонлар афсонага айланган.

Малика деб аталувчи илоннинг бошида тожи бор. Унинг узунлиги икки-уч қаричгача етади, боши ингичка, кўзи қизил, ранаси қорамтир сарғиш рангда бўлади. Бу илон кичкина бўлишига қарамай, шундай хусусиятларга эгаки, унинг ини атрофида ҳеч қандай ўсимликлар ўсмайди. Айтишларича, бу илон инига яқин турган қушларни осонгина тутиб оларкан. Малика илоннинг кўзларига қараган заҳотиёқ ҳар қандай ҳайвон турган жойида сеҳрлангандек қотиб қоларкан. Унинг кўзлари ва ҳуштак чалувчи овози

ўлдиришга қодир. Ибн Сино ўзининг «Тиб қонуни» китобида ҳам ушбу илон ҳақида гапириб ўтган. Китобда ёзилишича, кўп аскарлар бу илонга дуч келиши натижасида ҳалок бўлишган. Ибн Сино Малика илон заҳрига қарши ҳеч қандай малҳам ёрдам бера олмаслигини ёзган. Лекин бу илон ҳақида фойдали маслаҳатлар баён этилган. Бу илон асосан ёз ойларида жуда хавфли бўлади. Шу вақтга келганда унинг заҳри кўпайиб, оқибатда ўзи ҳам ҳалок бўлиши мумкин. Малика илон асосан Туркия ва Ливия саҳроларида яшайди. Ҳозирги вақтга келиб улар жуда камайиб кетган. Аммо бу илонларнинг афсона эмаслигини исботловчи инлар мавжуд.

Араб тилидан
Шарофиддин
РИСКУЛОВ таржимаси.

СЕЛИН ДИОН

Селин Дион Канаданинг Шарлеман шаҳрида туғилган бўлиб, 14 фарзанднинг энг кенжаси бўлган. Селин 5 ёшидан бошлаб қўшиқлар айта бошлаган. 12 ёшга тўлганида унинг қўшиқлари Рене Анджелни қизиқтириб қолади. 12 ёшда унинг юқори баҳолаб Селинга бошлади.

Кейинчалик Селин Дион ва Рене куришди. Селин Дион ҳозиргача 13 Кўшиқларни ҳозир бутун дунёда «Титаник» фильмида айтган мукофотида сазовор бўлди. Селин касал бўлиб қолгани туфайли 2 йилгача саҳнани тарк этишини айтди.

ри музика менеждери
Ёш кўшиқчининг ис-
моддий ёрдам бера

Анджел турмуш
та альбом чиқарди.
севиб тинглашади.
қўшиғи учун у «Оскар»
Дион Рене Анджел

БОЛАНИ КИМ ОЛИБ КЕТДИ?

Номаълум учар жисмлар ҳақида сўнгги йилларда эл орасида ҳар хил миш-мишлар, хангомалар кезиб юрибди. Уни ҳатто ўз кўзи билан кўрганлар ҳам бор эмиш. Айтишларича, бундай номаълум жисмлар қадим замонларда ҳам бўлган экан. Ишонмайсизми? Келинг, сизга яхшиси бувимдан эшитган бир ҳикоямни сўзлаб берай. Ишониш, ишонмаслик эса ўзингизга ҳавола.

... Бувижоним ўша кезлари ёшгина қизалоқ бўлган эканлар. Овуллари билан ёзги яйловга кўчиб чиқишибди. Уларга қўшни ўтовда яшовчи қариндошларининг кичкина боласи бор экан. Бир кун ота-онаси ўша болакайни ухлатиб, ўтовнинг устини очиб, атрофини намат билан ўраб, эшикни тамбалаб яйловга чиқиб кетишди. Кечга яқин уйга қайтишса, бола ўрнида йўқ эмиш. Уйда ҳеч бир ўзгариш сезилмасди, эшик берк, намат ҳам жойида. Овул одамлари оёққа турди, қўшни овулларни ҳам қараб чиқишди. Бироқ боладан дарак йўқ, ҳеч ким кўрдим, демайди. Қидир-қидир билан орадан уч кун ўтди. Ёлғиз ўғлидан жудо бўлган ота-она қайгусининг чеки-чегараси йўқ. Тўртинчи кун деганда бола қайтиб келди. Бу пайтда уйдагилар ўтов атрофини намат билан ўраб, эшикни тамбалаб, болани қидириб кетишганди. Боланинг ўтов ичига қандай кириб қолганини билолмай гаранг туришарди. Шунда болакай бу жумбоққа ойдинлик киритади: «Ухлаб ётган эдим, кўзимга нур тушгандек бўлди. Уйғониб қарасам, ўтов теппасида қип-қизил нур. Тўнтарилган тоғарага ўхшаш алланима турибди. Устимга қулаб тушди, деб кўрқиб кетдим. Унинг ичидан одамсифат аллакимлар сакраб тушишди. Нималардир деб гапиришдим. Тушунсам ўлай агар. Кўрққанамдан тилим калимага келмай қолди. Бўйлари узун, қўллари тиззасига етади. Имлаб мени олиб кетишларини тушунтиришди. Иккитаси қўлтигимдан кўтариб, муаллақ турган нарсанинг ичига олиб киришди. Ойналари жуда катта бўлиб, учта ўриндиги бор эди. Қанча учдик билмайман, бир вақт ерга тушдик. Атрофга қарасам, мутлақо нотаниш жойлар. Лекин нимагадир кўрқмасдим. Атроф жуда гўзал эди. Мени қандайдир уйчага олиб кириб, қандайдир бир ўриндикка ўтказиб-тургазиб, бироз овора қилишди. Мен эса сизларни, овулимизни соғиниб йиғлаб юбордим. Шунда улар мени уйга олиб келишди», - дея ҳикоя қилиб берган экан.

Қидирбой ТУЛАБОВ.

КЕТРИН ЗЕТА-ДЖОНС

XX асрнинг энг меҳнатсевар актрисаларидан бири деб эътироф этилди. «Зорро ниқоби» фильмида ўйнаган ролдан кейин у ҳақда яхши фикрлар билдирилди. Антонно Бодреснинг айтишича, Кетрин билан фильмда роль уйнаш осон, чунки, Кетрин ўзининг қахрамонини маромига етказиб уйнайди.

Кетриннинг орзуси продюсер бўлиш. У ўзининг шахсий «Зета-фильмс» фирмасига эга. Агар унинг ишлари юришиб кетса, йилига 50 млн. доллар ишлаб олиши мумкин.

Янгиликларга қараганда, Кетрин билан киноактёр Майкл Дугласни тўйлари 25 сентябрда Мальорна оролида бўлиши кутилмоқда.

Режиссёр Оливер Стуусун Кетринни ўзининг «Чегарасиз» фильмига таклиф қилмоқда.

КЕЙТ УИНСЛЕТ

24 ёшли Голливуд киноюлдузи Кейт «Титаник» фильмида ижро этган роли билан машҳур бўлиб кетди. 1998 йил Кейт билан Мароккода «Жирканч Кинки» фильмида суратга тушган вақтида танишиб қолди. Кейтнинг ота-онаси Англияда яшагани боис уларнинг тўйи шу давлат пойтахти Лондонда бўлиб ўтди.

Кейт яқиндагина «Патлар» фильмида суратга тушиш жараёнларини ниҳоясига етказди. Ҳозирда у II-жаҳон урушидаги жосуслар ҳақидаги «Энигма» фильмида суратга тушишга тайёрланмоқда.

Кейт Джим билан Лондонда яшашмоқда. Улар жуда бахтли, чунки фарзанд кутмоқдалар.

ШАРОФИДДИН тайёрлади

FARISHTANING QAYTISHI

- Hammayog'i saranjom-sarishta, bolalari odobli xonadonning farishtasi bo'ladi, - deyдилar Farhodning buvijonisi.

- Buvijon, farishta qanaqa bo'ladi? - so'raydi Farhod.

- Farishtami, farishta yuzlari o'lday, ko'zlari yulduzday, qaddi basti niholday, oppoq ko'ylakli qiz suratida bo'ladi. U ozoda, axil, mexnatsevar, bolalarni yaxshi ko'radi.

Uch og'a-ini botirlar uyimiz

farishtali bo'lsin deb bir-birlari bilan urushmay, aldamay, odobli bola bo'lib yurishadi.

Lekin kecha nima bo'ldi-yu Farhod dasturxon yoniga arang bosh, maykachang kelib o'tirdi. O'ziga uzatilgan choyni to'kib yubordi. O'tirganlar bezovtalanishdi.

- Bugun uyimizdan farishtalar ko'tarilibdimi deyman, - dedilar buvijon afsus bilan.

Shunda hamma Farhodga qarab qoldi.

- Farhod, nega ko'ylaksiz, do'ppisiz kelding, yuzingni yuvdingmi o'zi, - so'radi Rustam.

- Shuning uchun ham choying to'kilibdi-da. Buning ustiga hech kimga

salom ham bermading, - dedi Sardor.

- Boya sezgandek bo'luvdim-a, oramizdan kimdir sirpanib chiqib ketgandek bo'luvdi, - dedi oyisi.

Yo'q, yo', farishta ketmasin, men hozir, - Farhod yugurgilab ichkariga kirib ketdi. Bir zumda o'ziga qarab, chiroyli bo'lib chiqdi. - Assalomu

Kattakon qo'chqor so'yilib, sergo'sht palov dimlanibdi. Uch og'a-ini botirlar esa kimxob to'n, marg'ilon nusha do'ppilarni kiyib, yasanib-tusanib to'ybola bolib olishibdi. Karnay-surnay, childirma jaranglab «balamas» bo'libdi.

Muhabbat HAMIDOVA

YANGI UCH OG'A-INI BOTIRLARINING SARGUZASHTLARI

alaykum, oyijon, buvijon, akajon. Yaxshi yotib turdinglarmi?

- Vaalaykun assalom, katta bo'ling o'g'lim, qani mening yonimga o'tchi, yonidan joy ko'rsatdi buvisi.

Farhod oyisi uzatgan choyni qo'rqibgina olib, oldiga qo'ydi. Keyin asta buvisidan so'radi: - Endi farishta qaytib keladimi?

- Bo'lmasam-chi. U hozir sen bilan yonma-yon kirib keldi-yov. Qara, o'zing ham ust-boshingni tuzatib, farishtadek bo'lib qolibsan, bolajonim.

Uch og'a-ini bir-birlariga jilmayib qo'yishdi.

XAYRLASHUV

- Qadrli bolajonlar, karnay-surnay ovozi eshityapsizmi? U kishilarni to'yga-uch og'a-ini botirlarning sunnat to'yiga chorlayapti. Bugun ularning yurtga osh berib, o'g'illarining katta yigit bo'lib qolganliklarini bildirib, o'zinning dastlabki otalik vazifasini ado etmoqchi ekan. Ertalabdanoq bu hovlida to'y harakati boshlanib ketibdi.

Buvijaonlari chiroyli toychoqning beliga duxoba yopqich to'shab, toychoqning yuganlariga, yopqichning girdiga gullar tikilgan dastro'molchalaru, turcha tumorlarni tikib, tog'a-xola, amma-amakilari to'y bolalarga atagan sarpo-surug'larini olib, o'yin gulgi bilan hovliga kirib kelishibdi. Gij badabang to'y bo'lib toychoq ustidan ham, uch og'a-inilarning boshlaridan ham sochqilar sochilibdi, isiriqlar tutatilibdi. Uch og'a-inilarning o'rtoqlari bo'lsa ularga havas bilan tikilishibdi. Negaki «qo'llari halollangan» og'a-inilar endi katta bola bo'lishlarini katta-katta kishilar ham ularga hurmat va ishonch bilan qaraydigan bo'lishlarini tengdoshlari bilishar ekan-da.

Nihoyat uch og'a-ini uchun ataylab qoplangan yetti qavat duxoba-atlas ko'rpalar to'shalib, uch og'a-ini ularga yotqizilibdi. Oyijonlari esa boshiga

oppoq ro'mol tashlab, qo'lini bir kosa unga tiqqanicha Ollohdan yo'llari oq, dardlari yo'q bo'lishini tilab turibdi.

Maxsus usta bolalarning «qo'lini halollab» chiqib ketgach, hamma qarindosh urug'lar ularni tabriklab, qo'llariga suyunchilar berishibdi.

Adalari esa Farhodning boshini silab, - ana o'g'lim, endi sen Van Dammdan ham kuchli bo'lding, - debdi.

- Van Damm ham sunnat to'yida yig'laganmi? - so'radi Farhod «bulbuli» ustiga qo'yib qo'yilgan do'ppiga xo'rsinib qararkan. Adasi nima deyishini bilmay kulib qo'yibdi...

Aziz bolajonlar, ruxsat bersangiz, hikoyamni shu yerda tugatsam. Negaki, uch og'a-ini botirlar qattiq hayajondan so'ng, miriqib uyqora ketishdi.

Erta-indin oyoqqa turib chopqilab ketishsa, kim biladi, yana qanday hangomalarni boshidan kechirisharkin. Ana o'shanda, nasib etsa, sizlar bilan yana uchrashamiz.

TAMOM

Зирагча КУНДУЗ КУЁШ ВАЛЛИ ЧИРОЙЛИК

Болалар боғчаси деганда, соя-салқин масканлар, саришта ҳовлилар, чиройли ўйин майдонларию жавонларда таҳланган турли хил ўйинчоқларни тасаввур қиламиз. Ёзининг иссиғида муздеккина ётоқхоналар, қишнинг чилласида эса болалар учун яратилган қулайликларни тушунамиз. Лекин беш қўл баробар эмас деганларидек, ҳамма боғчаларда ҳам шароит кўнгилдагидек деб бўлмайди. Айрим қишлоқ болалари боғчалардаги бундай шарт-шароитларни фақатгина тушларида кўрадилар.

Фарғона вилояти, Учқўприк тумани ҳокими ва Охунбобоев номли жамоа хўжалиги раисининг юраклари тош эканми, ҳеч бўлмаса «Соғлом авлод йили»да жамоада жойлашган болалар боғчасига бирор мартагина келсалар эди... Агар ўзларининг фарзандлари ва набиралари шундай ночор боғчага борсалар, бир кунга қолдирмай албатта олиб кетиб қолардилар. Жон бошқа, меҳр бошқа эканда?! Охунбобоев номли жамоа хўжалигида жойлашган болалар боғчасидаги аҳволдан раҳбарларнинг умуман хабарлари йўққа ўхшайди?! Бино эски, у ҳам етмагандек, боғчада сувнинг йўқлиги, болалар учун бериладиган озиқ-овқатлар сифати пастлиги айниқса, болаларнинг анча вақтдан буён гўшт ейишганига ҳам кўп вақт бўлган чоғи, болажонлар кайфияти ҳам мақтагулик эмас.

Ота-оналар фарзандларини нима учун боғчага берадилар? Болалари уйга сўлмаганидан ёки безор бўлиб эмас. Худди шу ёшда боладаги билим ва кўникмалар куртак отиши учун албатта. Аммо бола тарбиясидек ўта муҳим масалани туман раҳбарлари кимларга ишониб ташлаб қўйишди экан?! Уларнинг назарида қишлоқ болалари мустақил Ўзбекистоннинг порлоқ эртаси учун ҳисса қўшмас эканлар-да?! Нега десангиз, тайёрлов гуруҳининг болалари ҳам оддийгина эртақ қаҳрамонларининг номларини ҳам билишмас экан. Ҳикояни қўя турайлик, ҳатто ўйинчоқлар ҳақида ҳам тўрт қаторгина шеърни ҳам ёддан айтиб бера олишмади. Хўш, бундай эътиборсизликка ким жавобгар?!

«Тонг юлдузи» таҳририяти юқорида кўрсатилган муаммо ва камчиликларни бартараф этилиши, ҳамда ишлар кўлами фарзандларимиз фойдасига ҳал бўлишини орзу қилиб, бу муаммога яна қайтамыз.

Ахир кундуз қуёш билан чиройлик, дунё эса фарзандлар қувончи ва кулгуси билангина бахтиёрдир.

Маъмура МАДРАҲИМОВА.

ЎКИНЧ СОЗЛИ ТОРДАН НОЗЛИ САДО

Тўғрисини айтсам, чин муҳаббат мактаб партасиданоқ бошланар экан. 9-синф ўқувчиси Бахтиёр синфдоши Ғўзалга кўнгил қўйиб, унга илк бор ишқий мактуб ёзди. Аслида Ғўзал ҳам Бахтиёрни севар, лекин дилидаги бу ҳисни ҳаммадан пинҳон тутарди. Созли тордан нозли садо чиққани каби Ғўзал ҳам Бахтиёрга дилидаги пок муҳаббатини хат орқали изҳор этди. Улар биринчи синфдан буён бир партада ўтиришарди. Улар бир-бирларига шунчалик боғланиб қолишган эдики, бирортаси дарсга келмай қолгудек бўлса, иккинчиларининг ҳам синфда ўтиргилари келмай қоларди. Шу зайлда йиллар ўтди, улар 11-синфга қадам қўйишди. Кейинги пайтларда Бахтиёр нимагадир ўзини Ғўзалдан олиб қочадиган одат чиқарди. Буни Ғўзалгина эмас, барча синфдошлари ҳам сезиб юришарди. Бахтиёрнинг бу одатини ёшлигидан юрак хасталиги билан оғриб келаётган Ғўзални ғамгинлик шарпасига ўрантирди, тоби қочиб, жонлантириш бўлимига тушиб қолди. Бу хабарни эшитган Бахтиёр жуда хафа бўлди-ю, касалхонага боришга журъат эта олмади. Нега?! Бу саволни унга Ғўзалнинг энг яқин дугонаси Сарвиноз берди. Шунда Бахтиёр қалбини ўртаб келаётган дард-ҳасратларини унга тўкиб солди. Маълум бўлишича, Бахтиёрнинг онаси ўғлининг Ғўзалда кўнгли борлигини, унинг эса юраги хасталигидан хабар топган, «Сен бу қизни унут. Соғлом онадангина соғлом фарзанд туғилади. У қиз билан яна гаплашсанг, менинг онам йўқ деб, ҳисоблайвер», деб тайинлаб қўйган экан. Бахтиёр бу сўзларни титроқ овозда айтди-ю, «нима бўлса бўлар» дея касалхонага, Ғўзалнинг ёнига ошиқди. Афсуски, у кечиккан эди. Ярим соат аввал Ғўзал бу ёруғ дунё билан видолашган экан. Бу мудҳиш хабар Бахтиёрдан шодликлари-ю қайғуларига қўшиб ҳаётга бўлган қизиқишини ҳам юлқиб олгандек бўлди. Энди Бахтиёрга бахт ёр эмас, аччиқ, аламли кўз ёшларгина ёр бўла оларди назарида...

Муножат САДРИДДИНОВА.

«Маржон» гуруҳи қандай ташкил топган ва унга ким сабаб бўлган?

- 22 декабр гуруҳ аъзоси Азим Султоновнинг туғилган кунда йиғилдик. У ерда «Истиқдол» гуруҳи аъзолари ҳам бор эди. Шунда Фазлиддин ака гуруҳ тузиш ниятлари борлигини айтдилар. Умид, Тўлқин, Юра, Азим бунга рози бўлишди. Гуруҳ номини ҳам Фазлиддин ака топдилар. «Маржон»дек қадрли бўлиб, доим бирга бўлайлик, - дедилар.

-Биринчи ижро этган қўшигингиз?

-«Ой дема» қўшиғимиз билан кўп мухлисларга эга бўлдик. Клипни тасвирга олиш жараёнида қизиқ воқеалар ҳам бўлиб ўтган.

-Айтиб бера оласизларми?

-Сценарий бўйича ресторанда официантлар мижозларга хизмат кўрсатиши керак бўлган. Тўлқин патнисда чойнак, пиёла ва бошқа қимматбаҳо буюмларни олиб кетаётиб, тўсатдан қоқилиб тушди. Патнисдаги ҳамма нарсалар синиб, ер билан битта бўлган. Ресторан маъмурияти бундан жажли чиқиб, клип олишга рухсат бермаган. Шундан сўнг сценарийни ўзгартирганмиз.

-Сиз марҳум устоз санъаткор Ботир Зокиров қўшиқларини ҳам ижро этгансиз. Бунга сабаб нима? Қизиқишми ёки...

-Ҳа, тўғри айтасиз. Мен Ботир Зокировнинг «Умид» қўшиқларини ижро этганман. Чунки улар Ўзбекистон эстрада жанри қўшиқларининг устози ҳисобланадилар. Мен уларнинг шогирдлари сифатида қўшиқларини куйлайман. Шунингдек, Ботир Зокиров қўшиқлари қалбимдан жой олган. -Ҳаётингиздаги қизиқ воқеалардан бирини айтиб берсангиз?

Фазлиддин: -8-9-синфларда ўқиб юрган пайтларим эди. Маҳалламизда тўй бўлиб қолди. Аксига олиб

«МАРЖОН»НИНГ БЕШ ЎҒЛОНИ

Боалар! Бугун сизни «Маржон» гуруҳи аъзолари билан таништирамоқчимиз. Гуруҳ беш кишидан - солист Умид Шаҳобов, продюссер Фазлиддин Миробидов, бастакор Юра Авезов, Тўлқин Тўраев, Азим Султоновлардан иборат. Шиорлари - Интилганга толе ёр. Марҳамат, улар билан танишинг:

Умид Шаҳобов - 1976 йил 7 ноябрда Тошкент шаҳрида туғилган. Камтарин инсон. Тошкент Давлат Консерваториясини тугаллаган. Севган таоми - хоним. Ёқтирган ранги оқ. Хоббиси - тўйиб ухлаш. Болалигида жуда ҳам шўх бўлган.

Фазлиддин Миробидов - 1972 йил 2 декабрда Тошкент шаҳрида таваллуд топган. Таваккалчи инсон. Севган таоми - димлама. Хоббиси - оғир мусикаларни эшитиш. Ёқтирган ранги - қора. Болалигида уришқоқ бўлган.

Тўлқин Тўраев - 1976 йил 7 июлда Тошкент шаҳрида туғилган. Севган таоми - ош. Хоббиси - футбол ўйнаш. Ёқтирган ранги - оқ, қора. Болалигида ишқалчи бўлган.

Азим Султонов - 1971 йил 22 декабрда туғилган. Севган таоми шўрва. Ёқтирган ранги сариқ. Икки қизнинг отаси.

Юра Авезов - 1966 йилда туғилган. Суйган таоми борш.

тўйга ўртакаш келмади. Яқин дўстимнинг отаси доира чалардилар. Менга тўйни сен олиб борасан, чунки маҳалладошларнинг барини танийсан, дедилар. Мен ҳайрон бўлиб ўртага чиқдим. Микрофонни ушлаб салом бердим. Сўнг индамай бир неча сония туравердим. Бир амаллаб тўйни бошладик. Бир пайт ҳофизлардан шикоят тушиб қолди. Мен тез-тез гапириб уларни дам олгани кўймаётган эмишман. Тўй сўнггида эса келин-куёвга қариялар фотиҳа беришлари керак экан. Фотиҳани ҳам ўзим бериб юборибман. Ёр-ёр садолари ҳам бошланиб кетди. Қарасам, фотиҳа бериш учун орқамда бир онахон турибдилар. Мусиқани тўхтатиб қайтадан фотиҳа беришди. Ана шунақа гаплар...

-Спортнинг қайси турлари билан шуғулланасизлар?

Умид: -Мен сузишни жуда яхши кўраман. Бўш вақтимда тез-тез сузишга бориб тураман.

Тўлқин:

Мен катта бўлсам ҳам маҳалладошларим билан футбол ўйнаб тураман. Чунки футбол менинг жону дилим.

Фазлиддин: - Мен баскетбол билан шуғулланиб тураман.

Юра: -Тош кўтариш спорт турига қизиқаман.

Азим: - Дўстларимнинг қизиқишларига мен ҳам қўшиламан. Лекин буларнинг орасида энг зўри - ким ўзарга овқат ейишдир. Мен бу спорт турини жуда севаман ва албатта шуғулланиб тураман. (Ҳазил)

Ҳозирги кунда ҳинд киноси осмонида порлаб турган чақноқ юлдузлардан бири бу албатта-Пужа Бхаттдир. Пужанинг отаси Махеш Бхатт таниқли, истеъдодли кинорежиссёрдир. Пужани илк бор кинога етаклаб келган инсон ҳам унинг отасидир. Шу сабабли ҳам Пужа тез орада машҳур бўлиб кетди.

Пужа Бхатт ўзбек телетомошабинларига «Яна ёдимга тушдинг», «Қалбга буюриб бўлмайди» номли фильмлари билан танилган.

Пужа кинодан бўш вақтларида китоб ўқишни жуда севади ва ўзи ҳам турли ҳикоялар ёзиб туради. Ҳатто унинг китоблари нашр ҳам қилинган. Энг яхши кўрган совғаси - пахмоқ ўйинчоқлар ва гуллардир. Пужа негадир аёллар атирини унчалик ҳам ҳуш кўрмайди, севган атири ҳам эркакларнинг «Итернити» одеколонидир. Кийим-кечаклардан эса Пужа «Калвин Клейн», «Найк», «Рибок», «Левис» фирма-

ларининг маҳсулотларини ҳуш кўради. Уйда ва кўчада жинси ва шляпаларни мунтазам кийиб юради. Севган ранги эса қора ранг. Пужанинг таом ва ичимликлар ҳусусида фикрига келадики бўлсак, у:

«Икра ва шампан виносини истеъмоқ қилмасдан яшолмайман» дейди. Турли

хил салатлар ва ҳинд таомларини тайёрлашда Пужага унча-мунча одам тенг кела олмайди. Лекин

Пужанинг ўзи кўпинча америкаликлар сингари ресторо-ларда овқатланишни ёқтиради. Деярли ҳар куни у итальян ресторанида, ушбу мамлакатнинг «Спагетти», «Пицца» каби таомларини иш-

таҳа билан тановвул қилади.

Пужанинг оиласи тўрт кишидан иборат: ота-онаси, Пужа ва унинг укаси.

Пужа бир қатор шўхрат қозонган фильмларда бош ролни ижро этган. Жумладан: «Жоним», «Сэр», «Сат-

ва Осмон» фильмларидир. Пужа ҳаётдаги энг афсусланадиган нарсаси бу машҳур Голливуд киноюлдузи Патрик Свейзи билан «Қувонч шаҳри» фильмида ҳамкорликда рол ўйнай олмаганлигидир.

Унинг голливудлик сеvimли киноюлдузлари эса - Кевин Костнер, Жек Никольсон, Дастин Хофман, Майкл Дуглас, Киану Ривз, Харрисон Форд ва Микки Рурклардир. Ҳинд киносидан эса Пужа Хема Малини, Вожанти Мала, Димпл, Наргиз, Рекха, Шабона Азми, Ражеш Кханна, Дхармендра, Ами-табх Баччан каби юлдузларнинг номларини ҳурмат билан тилга олади.

-Мақтаб дав-ри сизлар учун қандай давр?

- Мақтаб даври - олтин давр.

-Талабалик-чи?

-Талабалик - бриллиант даври-миз. Чунки барчамиз талаба бўлганмиз.

-Бу йил қандай ишларни режалаштиргансиз?

-2000 йил август ойигача янги альбомимиз чиқиши керак. Альбомда она юртимиз Ўзбекистонга, ширинтой болаларга аталган ва яна бошқа қўшиқларимиз жамланган.

-Ҳозирги кунда қандай қўшиқ устида иш олиб бора-япсизлар?

-Айни шу кунларда биз янги «Олиб кетаман» қўшиғининг клипи устида иш олиб бормоқдамиз. Клипни Жиззах чўлларида, тоғда оляпмиз. Клип маъноси тушнинг ўнгдан келиши.

-Клипда ўзингиз иштирок этапсизми?

-Йўқ, актёрларни таклиф қилганмиз. 20 августдан сўнг клип ойнаи жаҳон орқали намойиш этилади.

-Ўқувчилик даврингизда қайси газеталарни мутоала қилгансиз?

-«Тонг юлдузи» аввал «Ленин учқуни» номи билан чоп этиларди. Ўша вақтларда нархи уч сўм турарди, шекилли. Жудаям қизиқиб ўқирдик. Ундан ташқари «Гунча» ва «Гулхан» журналларини ҳам ўқиганмиз.

-Болажонларга тилакларингиз?

-Болажонлар соғ бўлишсин. Доим спорт билан шуғулланишсин. «Тонг юлдузи»нинг ашаддий мухлислари бўлиб қолишсин. Катта бўлганларида ҳам болаликдаги каби беғубор бўлишсин.

-Суҳбатингиз учун раҳмат! Ишларингизда омадлар тилаб қоламиз.

НИГОРА ва ГУЛЮЗ суҳбатлашди.

Пужанинг яқин дўстлари таниқли киноактёрлар Рахул Рой, Амир Хон, Салмон Хонлардир, дуто-

налари эса Равина Тандон, Маниша Койраладир. Лекин муҳаббати чексиз бўлган, севган инсони эса актёр Камол Саданадир.

Пужа доимо юксак парвозларга интилиб яшайди. У фақат биринчи бўлишни хоҳлайди, дўстлари ва яқинларини ҳам бунга чорлайди. Ҳозирда Пужа ўзини режиссёрлик соҳасида ҳам си-наб кўрмоқда. Пужа режиссёрлик ва продюссерлик қилган бир қатор ҳинд фильмлари тез орада машҳур бўлиб кетди. Биз Пужанинг ижодий фаолиятида муваффақият тилаб, унга: «Ҳаётингда бахт, ижодингда омад сенга доим ҳамроҳ бўлсин - Пужа!» деб қола-миз.

ШОҲРУҲ КАРИМБЕКОВ тайёрлади.

Хизматдан чарчаб, ҳориб келаман. Ҳовлига киришим билан набираларим пешвоз чиқишади. Шаҳноза, Камола, Умид, Ҳилола ва яна бошқалари, кўрсатганига шуқр. Шулар умримиз мазмуни, ҳаётимиз давомчилари. Уларни кўрсам, суҳбатлашсам, чарчоғим ҳам ёзилиб кетгандек бўлади. Шўх-шодон ўйнашларидан завқланаман, юртимизнинг тинчлигига беадад шуқрлар қиламан. Улар тимсолида болалигимни кўраман, тотли хотираларим бот-бот ёдимга тушаверади.

...1921 йил 1 январда туғилганман. Лекин бу сана унчалик аниқ эмас.

Чунки у пайтларда туғилганлик ҳақида гувоҳнома берилмасди. Онам кишининг чиласида туғилгансан, дердилар. Паспорт олишим ҳам жуда қизиқ бўлганди: паспорт берадиган жойда ўтирган рус қизи исминини сўради. Мен «Зикир» десам, «ўзбекларда бундай исм бўлмайди, сенинг исмининг Зокир бўлса керак» деди-да, паспортимга ёзиб қўйди. Тил билмаслигим сабаб, индамай кетавергандим.

Ўша пайтларда маҳсус қурилган мактаблар бўлмаган. Бойларнинг ҳовли-жойлари, масжидлар мослаштирилиб, ўша ерларда ўқирдик. 1928 йили ана шундай мактаблардан бирига-асл номи Октябрь бўлса-да, Бўтка номи билан танилган мактабга ўқишга борганман. Кўкчада дала ҳовлимиз, Бедабозорда шаҳар ҳовлимиз бўларди. Дала боғимиздан мактабга қатнашга жуда қийналардик, араваларга осилиб, отларга мингашиб борардик.

30 йилларда мактабларда ҳам қийинчилик даври бошланди. Мактабда ҳар биримизга кунига 200 граммдан қора нон, бир пиёладан чой бериларди. Ўша бир бурда нону чой учун ҳам не машаққатлар билан мактабга келардик. Бир кунини нонимни партамга қўйиб, чой олиш учун орқамга ўғирладим. Орадан кўз очиб юмгунча ҳам

фурсат ўтгани йўқ. Ўғирлиб қарасам, нонимни шеригим апил-тапил лунжига тиқиб юборганди.

5-синфни тугатиб, СаГУ (ҳозирги Ўзбекистон Миллий Университети) га ўқишга кирдим. Бир кунини ўқишимиздан бизга арзон нархда пальто сотиладиган бўлиб қолди. Олиб беринглар, деб ота-онамга икки кун йиглаб ялингандим. Ночорлик қурсин, пул топиб бера олишолмаганди. Ўртоқларим кийиб юришганда роса ҳавасим келганди.

Яна бир воқеа ҳечам ёдимдан чиқмайди: бир кунини ўртоқларим билан ошиқ ўйини-га

ИСТИҚЛОЛИМ-ИСТИҚБОЛИМ

нинг табаррук қўлларининг тафтини ҳамон ҳис қилгандек бўлавераман...

Мен бу хотираларимни нима учун гапиряпман, устозлар, ота-оналар фарзандларини, шогирдларини ҳеч вақт ёмон бўлсин, деб қийишмайди. Танбеҳу даққиларидан тўғри хулоса чиқара олсалар, ўзларига фойда. Мустақил юртимиз фарзандлари чин маънода бахтиёрдирлар. Уларнинг билимли, ҳунарли бўлишлари, турли спорт тўга-

рақларига қат-

наб, баркамол, соғлом авлод бўлиб улғайишлари учун барча ша-роитлар муҳайё. Уларга қарата, бундай фаровон ҳаётнинг қадрига етинглар, дея такрор ва такрор айтгим келаверади. Уларга жуда ҳавасим келади.

Зикир МУҲАММАДЖОНОВ,
Ўзбекистон Халқ артисти.

НАБИРАЛАРИМ ТИМСОЛИДА БОЛАЛИТИМНИ КЎРАМАН

ТОПШШОҚЛАР

Тегирмондек ишлайди,

Ости-усти тош қозиқ.

Неки солсанг майдалаб,

Танга беради озиқ.

Ўтиб юмсанг кўзингни,

Олам кезиб юрасан.

Очсанг хиёл кўзингни,

Ўз жойингда кўрасан.

Думи узун танидан,

Қора атлас пати бор.

Қурут, тухум ўғирлар,

Ёмон хулқ одати бор.

Бўлсанг чиқар чўтир тош,

Эти унинг тотли ош.

Ударахтада пишаркан,

Патинжонга ўхшаркан.

Эт ичида данаги,

Кузда аранг пишаркан.

Танда кезар у тинмас,

Кўзга эса кўринмас.

Маҳсус қурилган йўли,

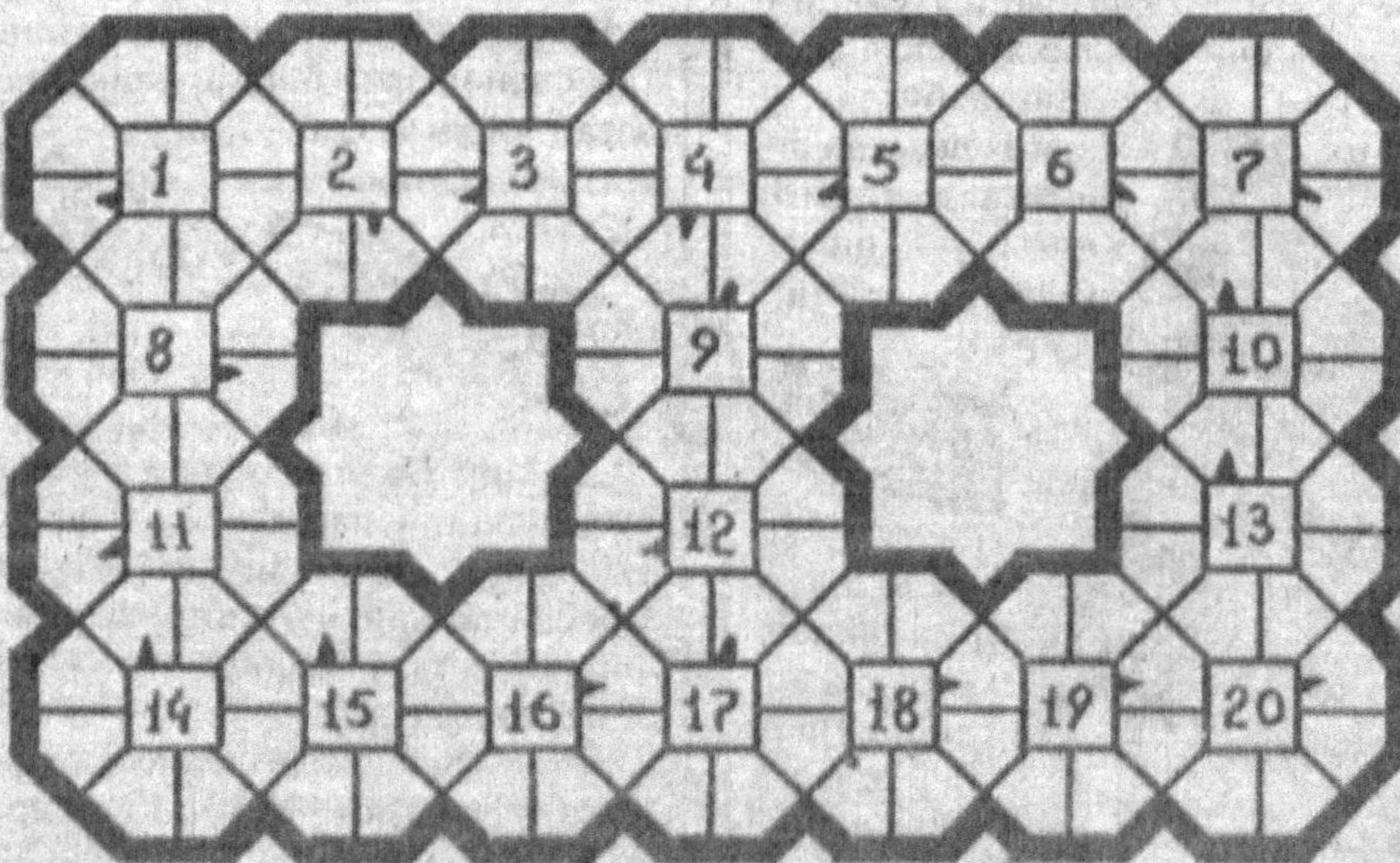
Дорга тегар бир қўли.

Автобуса ўхшаб у,

Йўлда юрар йўқ рўли.

М. НУРИТДИНОВ.

БОШҚОТИРМА

КЎРСАТИЛГАН ХОНАДАН СОАТ ЙЎНАЛИШИ БЎЙИЧА: 1. «Бош» билан ишлайдиган уста. 2. Китоб текстининг мустақил бир қисми. 3. Астраномия фанининг қадимий номи. 4. Товушни кучайтириш асбоби. 5. Ғоят гўзал аёл. 6. Ранг-баранг оҳангда тусланувчи. 7. Гапнинг тамомланиши. 8. Эрон шоҳининг унвони. 9. Оқшом. 10. Мамлакатимизда нашр этиладиган газета. 11. Севги, ишқ, меҳр. 12. Томонларнинг фикр алмашиши. 13. Уфқ чизиғи. 14. Миннатдорчилик. 15. Арава ҳайдовчиси. 16. Электр токи қувватининг ўлчов бирлиги. 17. Нотиқлик назарияси. 18. Спорт машқлари мажмуи. 19. Томонларни келиштирувчи киши. 20. Ички ёникли двигателда юрадиган локоматив.

Тузувчи: Шерзод ЗОИРОВ,
Тошкентдаги 229-мактаб ўқувчиси.

ЎТГАН СОНЛАРДАГИ «БОШҚОТИРМА»ЛАРНИНГ ЖАВОБЛАРИ

13 июль

БЎЙИГА: 1. Билимдон. 2. Арафа. 3. Дафна. 4. Ётоқхона. 5. Керосин. 7. Набира. 8. Нишолда. 12. Кўршапалак. 13. Кунгабоқар. 16. Ойна. 17. Азот. 18. Терм. 19. Чито. 20. Витамин. 21. Радиатор. 23. Келинкойи. 24. Рубидий. 25. Труппа. 28. Астар. 29. Акбар.

ЭНИГА: 6. Ранда. 9. Типлици. 10. Фаробий. 11. Доим. 12. Канизак. 14. Хром. 15. Нонушта. 18. Тугмача. 20. Вариант. 22. Ижодкор. 26. Сари. 27. Кабутар. 30. Илик. 31. Диктант. 32. Бухорий. 33. Авара.

20 июль

БЎЙИГА: 1. Нақорат. 2. Сари. 3. Сабр. 4. Камалак. 6. Аскар. 7. Тутқич. 8. Обинон. 11. Лулаболиш. 12. Атмосфера. 15. Игрек. 16. Чатак. 19. Бургут. 20. Бемаҳал. 22. Таракан. 23. Абжир. 24. Метан. 27. Матч. 28. Лист.

ЭНИГА: 5. Мастава. 7. Трамвай. 9. Инкубатор. 10. Орёл. 12. Алла. 13. Ранда. 14. Тулки. 16. Кўмак. 17. Оборот. 18. Артист. 20. Биллак. 21. Крест. 23. Ажрим. 25. Емиш. 26. Арра. 27. Мажнунтол. 29. Кабутар. 30. Насиҳат.

Ўзбекистон болалари
ва ўсмирларининг
газетаси

Муассислар:
ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ
ДАВЛАТ МАТБУОТ
ҚЎМИТАСИ,
ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ
ХАЛҚ ТАЪЛИМИ
ВАЗИРЛИГИ,
«СОҒЛОМ АВЛОД
УЧУН»
ХАЛҚАРО ХАЙРИЯ
ЖАМФАРМАСИ

БОШ МУҲАРРИР:
Умида
АБДУАЗИМОВА

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Шухрат АҲМЕДОВ,
Йўлдош САИДЖОНОВ,
Ойниса МУСУРМОНОВА,
Ҳотам АБДУРАИМОВ,
Мукаррама МУРОДОВА,
Суннатилла ҚЎЗИЕВ,
Эргашвой САРИҚОВ.

Ношир
«Ijod dunyosi»
нашриёт уйи

Ижарадаги Тошкент
Матбаа комбинатида
офсет усулида 39092
нускада босилди. Ҳажми
2 босма табоқ.
Буюртма - К-8157
Газетани
Абдуҳамид
АБДУҒАФФОРОВ
саҳифалади.
Навбатчи:
Феруза ОДИЛОВА

Рўйхатдан ўтиш
тартиби № 000137
Манзилимиз
700129,
Тошкент шаҳар,
Навоий кўчаси 30-уй.

Тел: 144-62-34